

KRONIKA. 2018 METAI

2018 m. Lietuvos dailės muziejaus (toliau – muziejus / LDM) pagrindinis strateginis tikslas buvo ugdyti visuomenės kultūrinį bendradarbiavimą, pristatant nacionalines ir pasaulio meno bei kitas kultūros vertybes Lietuvoje ir užsienyje. Siekdamas šio tikslo muziejus įgyvendino dvi programas:

- „Muziejaus rinkinių kaupimas, saugojimas, populiarinimas“ (programos tikslas – išsaugoti, visuomenei pristatyti ir populiarinti nacionalinės dailės bei kitas kultūros vertybes);
- „Kultūros vertybių skaitmeninimas, skaitmeninio turinio kūrimas ir sklaida“ (programos tikslas – didinti prieinamumą prie Lietuvos muziejuose saugomo kultūros paveldo skaitmeninio turinio).

2018 m. muziejuje dirbo 464 darbuotojai, iš jų 35 – administracijos, 204 – muziejaininkai. Per metus įvairiuose kursuose, mokymuose, stažuotėse, konferencijose ir seminaruose savo kvalifikaciją pakėlė 95 darbuotojai. 2018 m. pabaigoje muziejaus žinioje buvo 24 pastatai, kurių bendras plotas – 41 382 kv. metrų. 11 399 kv. m buvo naudojama parodomis ir ekspozicijoms, lauko ekspozicijų plotas sudarė 0,71 hektaro. Rinkinių saugyklos užėmė 4 522 kv. m, buvo nuomojama – 124,21 kv. m patalpų.

2018-aisiais muziejus iš viso gavo 6 748 494 Eur lėšų, iš jų steigėjų lėšos sudarė 5 500 710 Eur, kitos lėšos – 1 247 784 Eur.

PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ IŠ EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO, VYKDYMAS

2018 m. muziejus vykdė tris iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos biudžeto finansuojamus projektus:

„Vilniaus Jonušo Radvilos rūmų rytų paviljono ir pietų korpuso aktualizavimas“. Įgyvendinant projektą parengtas patikslintas investicijų projektas, pasirašyta investicijų projekto finansavimo sutartis, įvykdyti du darbų viešieji pirkimai, pasirašytos dvi investicijų projekto darbų sutartys.

„Prano Gudyno restauravimo centro pritaikymas kultūros reikmėms“. Įgyvendinant projektą buvo įvykdyti trys darbų viešieji pirkimai, pasirašytos trys darbų sutartys, atlikta 3,96 proc. projekto darbų apimties.

„Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos, plėtra, modernizavimas, naujų el. paslaugų kūrimas“.

2018 m. buvo suderintas projekto investicijų projektas, paraiška, pasirašyta projekto administravimo ir finansavimo sutartis, įvykdyta 12 prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų, pasirašyta 14 prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių, pradėtos vykdyti į projektą įtrauktos kultūros paveldo skaitmeninimo veiklos, pasirašytos 4 partnerystės sutartys su projekto partneriais, įdarbinta didžioji dalis projekto vykdymo ir administravimo grupių darbuotojų LDM ir projekto partnerių įstaigose.

LDM RINKINIAI

2018 m. gruodžio 31 d. muziejaus rinkiniuose buvo saugomi 253 345 eksponatai, iš kurių 4 427 įsigyti 2018 metais. Per metus tikrąja verte pervertinti 15 456 eksponatai. Iki 2019 m. pradžios muziejuje buvo suinventorinta 209 419 eksponatų, iš jų 2018 m. – 1 545.

Muziejus per metus iš Lietuvos kultūros tarybos gavo 70 200 Eur naujų eksponatų įsigijimui, dar 15 751 Eurų tam skyrė pats muziejus.

Prieš perduodant LDM Radvilų rūmų muziejaus pastato (Vilniaus g. 24, Vilnius) pietinį korpusą renovacijai, buvo išmontuota, į buvusias Lietuvos valstybės istorijos archyvo saugyklas (Gerosios Vilties g. 10, Vilnius) pervežta ir sumontuota Liaudies meno rinkinių saugyklų įranga, į šias saugyklas perkelti 39 958 Liaudies meno rinkiniuose saugomi eksponatai. Muziejaus reikmėms pritaikytose buvusiose Lietuvos valstybės istorijos archyvo patalpose įrengtos 5 liaudies meno rinkinių saugyklos.

2018 m. užbaigti Gintaro rinkinio, kurį sudaro 32 880 kultūros paveldo objektų, patikrinimo ir perdavimo rinkinio kuratorės Sigitos Bagužaitės-Talačkienės materialinei atsakomybei darbai. Buvo patikrintas ir rinkinio kuratorės Elonos Lubytės materialinei atsakomybei perduotas Senosios skulptūros rinkinys – iš viso 908 objektai. Taip pat patikrintas ir rinkinio kuratorės Daivos Beliūnienės materialinei atsakomybei perduotas Liaudies taikomosios dailės rinkinys – iš viso 3 745 objektai.

EKSPONATŲ RESTAURAVIMAS IR KONSERVAVIMAS

Per metus LDM Prano Gudyno restauravimo centras (toliau – Centras) restauravo ir prevenciškai konservavo 1 755 muziejaus eksponatus. Jis visus metus restauravimo paslaugas teikė ir kitiems Lietuvos muziejams. Iš viso Centras 2018 m. restauravo 714 kultūros paveldo objektų (419 iš jų priklausė LDM), tarp jų – 98 tapybos, 134 grafikos kūriniai, 30 polichromuotų medžio skulptūrų, 87 tekstilės eksponatai, 117 keramikos, stiklo, gintaro dirbinių, 16 paveikslų rėmų, 26 metalo dirbiniai, tiek pat baldų, 586 archeologiniai radiniai.

Centras vykdė ir eksponatų bei kitų vertybių konservavimo darbus – per metus konservuota 1 014 kultūros paveldo objektų, iš kurių 291 saugomas LDM. Prevenciškai per metus buvo konservuoti 2 292 kultūros paveldo objektai, iš kurių 1 045 saugomi LDM.

2019 m. pradžioje muziejaus rinkiniuose buvo 92 272 restauruoti eksponatai.

NUOLATINĖS EKSPOZICIJOS IR PARODOS

2018-aisiais muziejuje buvo surengtos 53 parodos (iš jų 12 tarptautinių) bei atnaujinta viena ekspozicija (Vytauto Kasiulio dailės muziejaus ekspozicija „Vytautas Kasiulis (1918–1995): nuo Simno iki Paryžiaus“.

Parodose ir ekspozicijose lankytojai turėjo galimybę susipažinti su 12 215 muziejaus eksponatų bei 8 285 vertybėmis, pasiskolintomis iš kitų įstaigų, institucijų ir privačių asmenų. Kitoms įstaigoms ir institucijoms muziejus per metus paskolino 298 eksponatus.

Įgyvendinat Lietuvos muziejų veiklos 2015–2020 m. strateginę kryptį „Kurti muziejuose istorinę savimonę formuojančias, visuomenę pažinimo procese dalyvauti skatinančias bei krašto istoriją ir paveldą reprezentuojančias šiuolaikines ekspozicijas“, siekiant, kad visuomenė geriau susipažintų su muziejuje eksponuojamais kultūros paveldo objektais, jie lankytojams būtų pateikiami šiuolaikiškai, ekspoziciniuose padaliniuose garso, vaizdo ir kitos technologinės priemonės pagal poreikius bei galimybes buvo integruojamos į beveik visuose muziejaus ekspoziciniuose padaliniuose veikiančias ekspozicijas ir parodas.

Naujų informacinių technologijų galimybės (informaciniai terminalai ir ekranai, judančių vaizdų ekranai, specialiai sukurti garso takeliai, animuotos ir įgarsintos fotografijos, interneto svetainės, specialios vaizdo-garso-šviesos instaliacijos, gatvių autentiško garso archyvas, garso instaliacijos, animacija) 2018 m. buvo pritaikytos muziejuje rengiant šias parodas, atnaujinant ekspozicijas: „Optimizmo architektūra. Kauno fenomenas 1918–1940“, „Tyliosios kolekcijos. Privatūs XX a. II p. Lietuvos ir Estijos dailės rinkiniai“, „Kolekcionuojant hitus“, „Blind Date. Paroda neregiam“, „Daiktų istorijos. Lietuvos dizainas 1918–2018“, „Lietuva. Londonas. 1968. Lietuviško dizaino odisėja“, „Keičiant mąstyseną. Jano Gehlo gyvenimas ir veikla“, „Pasitinkant Vilniaus 700 metų jubiliejų“ parodų ciklo „Vilniaus gatvės“ pirmoji paroda „Pilies gatvė“, „Juozapas Čechavičius ir jo epocha“, „Romos Viesulas (1918–1986). Grafika“, „(Ne)matomas Vilnius: tarpukario dailės ir architektūros pavidalai“, „Eva Kubbos: tarp horizontų“, „Laikrodžių konstrukcijų istorija nuo seniausių laikų iki nūdienos“, „Laikrodžių formų raida nuo Renesanso

iki Moderno“, „Saulės laikrodžių parkas“, „Laikrodininko dirbtuvė“, „Barokas – stebuklinga Š. Bulio technika“, „Laikrodžių muziejaus pastato istorija“, „Mediniai laikrodžiai“, „Taikomoji dailė ir dizainas 1918–2018“.

Daugelis muziejaus parodų (iš viso 23) buvo surengta bendradarbiaujant su mokslininkais, švietimo įstaigomis, vietos bendruomenėmis, nevyriausybinėmis ir verslo organizacijomis.

Įsijungus į Lietuvos valstybės 100-mečio paminėjimo programą, kartu su Nacionaliniu M. K. Čiurlionio dailės, Latvijos nacionaliniu dailės ir Estijos dailės muziejais Paryžiaus (Prancūzija) *d’Orsay* muziejuje ir KUMU muziejuje Taline (Estija) buvo surengta paroda „Laukinės sielos. Simbolizmas Baltijos šalyse“.

Kartu su Nacionaliniu grafikos institutu Romoje bei Lietuvos kultūros institutu Nacionaliniame grafikos institute Romoje surengta tarptautinė paroda „M/A\G/M\A. Kūnas ir žodžiai Italijos ir Lietuvos moterų mene nuo 1965 iki šių dienų“.

MUZIEJAUS EKSPOZICINIUIOSE PADALINIUIOSE SURENGTOS PARODOS

Nacionalinė dailės galerija

- „Kolega iš kitos genties. Menininkas susitinka su verslininku“ (parodos partneriai: „Startup Lithuania“, Užimtumo tarnyba prie LR SADM, „True Insight Lab“, UAB „TeleSoftas“, UAB „Vinted“, „Galerie Uberall“, UAB „EMKO“).
- „Optimizmo architektūra. Kauno fenomenas 1918–1940“ (paroda skirta Lietuvos valstybės 100-mečiui, partneris – Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija).
- „Kolekcionuojant hitus. Kūriniai ir garso takeliai iš Lewben Art Foundation kolekcijos“ (partneris – VšĮ „Lewben Art Foundation“);
- Fotografo Antano Sutkaus retrospektyva „KOSMOS“ (parodos partneriai: Lietuvos fotomenininkų sąjunga, VšĮ „Antano Sutkaus fotografijų archyvas“).
- Jono Dovydėno fotografijų paroda „11 kelionių į Afganistaną“;
- „Keičiant mąstyseną. Jano Gehlo gyvenimas ir veikla“ (parodos partneriai: Danijos kultūros institutas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, Architektūros fondas).
- Vieno paviljono paroda „Lietuva. Londonas. 1968. Lietuviško dizaino odisėja“ (parodos partneriai: Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, leidykla „Lapas“, Dizaino fondas, Vilniaus dailės akademija, grupė dizainerių, privačių kolekcininkų (7 asmenys)).

- „Daiktų istorijos. Lietuvos dizainas 1918–2018“ (parodos partneriai: Anastazijos ir Antano Tamošaičių galerija „Židiny“, Energetikos ir technikos muziejus, Estijos dailės akademija, Lietuvos banko Pinigų muziejus, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos nacionalinis muziejus, Milano trienalės fondas (*Fondazione La Triennale di Milano*), Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Kretingos muziejus, Kupiškio etnografijos muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejus, Vilniaus dailės akademijos muziejus, Vytauto Didžiojo karo muziejus, Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, UAB „Acme group“, dizaino grupė „Akis“, Virginijos ir Kazimiero Mizgirių gintaro galerija-muziejus, UAB „Deeper“, VŠĮ „Dizaino fondas“, UAB „Elseta“, UAB „EMKO“, UAB „Gluk Media“, dizaino studija „Jot.Jor“, UAB „Lauksva“, UAB „March design studio“, UAB „Pixelmator Team“, UAB „TeleSoftas“, grupė dizainerių ir privačių kolekcininkų (47 asmenys).
- „Kolekcionuojant hitus: kūriniai ir garso takeliai iš „Lewben Art Foundation“ kolekcijos“ (parodos partneris – VŠĮ „Lewben Art Foundation“).
- „Tyliosios kolekcijos. Privatūs XX a. II p. Lietuvos ir Estijos dailės rinkiniai“.
- Taktilinė paroda „BLIND DATE“ (parodos partneriai: Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos kino centras, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Estijos dailės muziejus, MO muziejus, VŠĮ „Lewben Art Foundation“, Tartu dailės muziejus, VŠĮ „Krantas“, VŠĮ „Meno genas“, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga, Užupio meno inkubatorius, 15 privačių kolekcininkų).

Vilniaus paveikslų galerija

- „Juozapas Čechavičius ir jo epocha fotografijoje“ (parodos partneriai: Baltarusijos Respublikos nacionalinis istorijos muziejus, Kultūros paveldo centro Paveldosaugos biblioteka, Lenkų biblioteka Paryžiuje, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos literatūros ir meno archyvas, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvos valstybės istorijos archyvas, Nacionalinis muziejus Varšuvoje, Nacionalinis muziejus Krokuvoje, Slendzinskių galerija Balstogėje (Lenkija), Trakų istorijos muziejus, Valstybinis istorijos muziejus (Rusija), Vilniaus universiteto biblioteka, Vitebsko srities kraštotyros muziejus (Baltarusija), S. Gelažauskas, Z. Jankauskas, D. Junevičius, A. Samoilovas, J. Sasnauskas, UAB „Ekspobalta“, Lietuvos Respublikos ambasada Lenkijos Respublikoje, Baltarusijos Respublikos ambasada Lietuvos Respublikoje).
- „Pilies gatvė“, paroda, kuria pradėtas Lietuvos sostinės įkūrimo 700-osioms metinėms pažymėti skirtas parodų ciklas „Vilniaus gatvės“ (parodos partneriai: Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos

mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Lietuvos valstybės istorijos archyvas, Marijos ir Jurgio Šlapelių namas-muziejus, Vilniaus universiteto biblioteka, Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Zoologijos muziejus, Vilniaus universiteto muziejus bei nemažai kitų juridinių ir fizinių asmenų).

- „Lietuvos valdovo žodis pasauliui: atveriamė mūs žemę ir valdas kiekvienam geros valios žmogui“ (pirmoji paroda iš 2018–2022 m. įgyvendinamų tarptautinių parodų ciklo „Vilniaus miesto istorijos svarbiausieji ženklai“, skirtų pasirengti Vilniaus 700 metų jubiliejui (parodos partneriai: Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Latvijos valstybės istorijos archyvas, Slovėnijos Respublikos archyvas).

Taikomosios dailės ir dizaino muziejus

- „Taikomoji dailė ir dizainas. 1918–2018“ (Lietuvos valstybės 100-mečio paminėjimo programos paroda (partneriai: Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Lietuvos nacionalinis muziejus, Anastasijos ir Antano Tamošaičių galerija „Židiny“, Zenono Varnausko fondas, Vilniaus dailės akademijos Dizaino katedra bei Tekstilės meno ir dizaino katedra, Kauno apskrities viešoji biblioteka, Kauno kolegijos biblioteka, informacijos išteklių centras, Vilniaus civilinės metrikacijos biuras, dizaino įmonės „Emko“, „Contraforma“, „Sedes regia“, „Indi“, „Kitaip“, „Etc. Etc.“).
- „Paryžiaus mados magai. 1920–1999 m.“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos (parodos partneris – Aleksandro Vasiljevo fondas).
- Keramikos ir metalo kūrinių paroda „Laiko ženklai“.

Radvilų rūmų muziejus

- „VIVAT ANTIQUITAS“;
- Lietuvių liaudies meno paroda „Mediniai stebuklai“ (parodos partneriai: Vytauto Didžiojo karo muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejus, Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos literatūros ir meno archyvas).
- „Medalių menas: XVI–XX a. istoriniai ir jubiliejiniai medaliai iš Lietuvos dailės muziejaus rinkinių“.

Vytauto Kasiulio dailės muziejus

- „Eva Kubbos: tarp horizontų“ (parodos partneriai: Australijos lietuvių bendruomenė Sidnėjuje, Australijos lietuvių bendruomenės krašto valdyba Melburne, Kanberos lietuvių bendruomenė, Eva Kubbos, UAB „Ekspobalta“).
- „Romus Viesulas (1918–1986). Grafika“ (parodos partneriai: Vilniaus universiteto biblioteka, Antano Mončio namai-muziejus, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Marijampolės kultūros centras (Beatričės Vasaris meno galerija), UAB „Ekspobalta“).

- „(Ne)matomas Vilnius: tarpukario dailės ir architektūros pavidai“ (parodos organizatorius – Vilniaus dailės akademija) partneriai: Lietuvos nacionalinis muziejus, Vilniaus dailės akademijos muziejus, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos istorijos archyvas, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Vilniaus arkivyskupijos kurija, Kultūros paveldo centro Paveldosaugos biblioteka).
- „Milda Bartnikaitė-Spindler. Kasdienės istorijos. 1977–2002 metų grafika iš LDM rinkinių“.
- „Šviesa ir erdvė, vanduo ir saulė. Žvilgsnis į Nidos dailininkų koloniją“ (XIX a. pab.–XX a. I p. tapyba ir grafika iš Aleksandro Popovo (Klaipėda) rinkinio).

Prano Domšaičio galerija

- Palangos kūrybinės grupės „Mostas“ paroda (partneris – Palangos kūrybinė grupė „Mostas“).
- Vytauto Kazimiero Jonyno (1907–1997) kūrybos paroda „Visa širdim į Lietuvą“ (partneris – Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus);
- XV tarptautinio vaikų piešinių konkurso „Slavų šaltinis 2018“ paroda. Tarptautinė vaikų ir jaunimo keramikos darbų paroda „Odė Žemei 2018“.
- „Lietuvos istorijos ženklai“. Medalių ir filatelijos paroda iš Prano Avižinio ir Algirdo Červinsko (1925–2016) rinkinių, skirta atkurtos Lietuvos šimtmečiui.
- Klaipėdos karalienės Luizės jaunimo centro dailės studijos „Varsa“ paroda „Architektūra“.
- Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos mokinių 2018 m. diplominių darbų paroda (partneris – Klaipėdos Adomo Brako dailės mokykla).

Miniatiūrų muziejus

- „Žvilgsnis į žemę ir vandenį“. XVII a.–XX a. I p. žemėlapiai ir tapyba iš Aleksandro Popovo (Klaipėda) Rytų Prūsijos dailės rinkinio“ (partneris – Aleksandras Popovas).
- „Juozas Vosylius. Šiapus ir anapus“.

Laikrodžių muziejus

- „Prikelti iš užmaršties“.
- „Einantis Laikas“. 100 Lietuvos menininkų / 100 laikrodžių.
- Išvažiuojamosios parodos „Muziejus ant ratų“.

Palangos gintaro muziejus

- Projekto „Išvažiuojamosios kūrybinės dirbtuvės akliesiems ir silpnaregiams Vakarų Lietuvoje“ vykdymo metu aklyjū ir silpnaregių sukurtų papuošalų paroda.

- Tautodailininkų Alberto Žulkaus ir Lino Žulkaus paroda „RETRO PER SPEKTYVA“ (partneris – asociacija „Žulkų kūrybinės dirbtuvės-galerija“).
- „Laiko ženklai. Petro Balčiaus kūrybos retrospektyva“.
- „Spalvos ir atspalviai. Baltijos gintaras Ramučio Petniūno kolekcijoje“.

Muziejaus surengtos keliaujančios informacinės-educacinės parodos, viešųjų ryšių akcijos ir kiti renginiai, skirti muziejaus veiklai reprezentuoti

- Trys LDM filialo LM ISC LIMIS mobiliųjų stendų parodos („Lietuvos Nepriklausomybės kelias: asmenybės, įvykiai“, „XIX a. II p. – XX a. Lietuvos valstybės, politikos, kultūros, mokslo, visuomenės elitas ir jo aplinka“, „Mykolas Kleopas Oginskis“) 13 kartų buvo eksponuojamos kitose Lietuvos kultūros ir švietimo įstaigose.
- Tęsiant kultūrinio svetingumo muziejuje tradiciją surengta 12 viešųjų ryšių akcijų: 9 ilgieji savaitgaliai, Muziejų naktis, Kultūros naktis, Vasario 16-ajai skirta akcija.

EDUKACIJA

Edukacinę veiklą visus metus plėtojo LDM padaliniai: Vilniaus paveikslų galerija, Taikomosios dailės ir dizaino muziejus, Radvilų rūmų muziejus, Nacionalinė dailės galerija, Vytauto Kasiulio dailės muziejus, Prano Domšaičio galerija, kuruojanti ir Miniatiūrų muziejaus (dabar Pamario galerija) edukacinę veiklą, Laikrodžių muziejus, Palangos gintaro muziejus, Prano Gudyno restauravimo centras, taip pat muziejaus filialas LM ISC LIMIS. Iš viso 2018 m. muziejuje įvyko 2 766 edukaciniai užsiėmimai. Juose sulaukta 47 501 lankytojo. Jie turėjo galimybę pasirinkti 323 temų edukacinius užsiėmimus, iš kurių 194 buvo parengtos 2018 metais. Muziejuje vykdytos 104 edukacinės programos, kurios buvo suderintos su formaliojo ir neformaliojo ugdymo bei mokymosi visą gyvenimą programomis. Visų muziejaus ekspozicinių padalinių edukatoriai dalyvavo Kultūros paso programos I etape.

Lietuvos dailės muziejaus padalinių edukacijos centrų parengtos ir įgyvendintos programos, kurios buvo suderintos su formaliojo ir neformaliojo ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą programomis bei kurias rengiant dalyvavo bendrojo ugdymo įstaigų pedagogai ir dėstytojai

Nacionalinėje dailės galerijoje parengta 15 naujų edukacinių programų, skirtų moksleiviams, jaunimui, suaugusiesiems ir specialiųjų poreikių turinčioms grupėms.

Taikomosios dailės ir dizaino muziejus parengė ir įgyvendino 10 edukacinių programų, suderintų su formaliojo ir neformaliojo mokymosi visą gyvenimą programomis, Radvilų rūmų muziejus – 11, Vilniaus paveikslų galerija – 14, Laikrodžių muziejus – 5, Vytauto Kasiulio dailės muziejus – 2, Palangos gintaro muziejus – 2, Prano Domšaičio dailės galerija – 12, LDM filialas LM ISC LIMIS – 3.

Mokymui ir mokymuisi buvo sukurta nauja 30 vietų edukacinė erdvė Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje, šioje patalpoje integruota garso ir vaizdo technika. Laikrodžių muziejuje suremontuotos antrojo cokolinio aukšto patalpos, skirtos edukacinei veiklai.

Edukaciniuose užsiėmimuose daugiausia dalyvių sulaukė Prano Domšaičio galerija – 10 325. Vytauto Kasiulio dailės muziejuje jų buvo 7 810, Laikrodžių muziejuje – 7 442, Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje – 5 949, Palangos gintaro muziejuje – 4 895, Nacionalinėje dailės galerijoje – 4 723, Radvilų rūmų muziejuje – 3 750, Vilniaus paveikslų galerijoje – 2 607.

MUZIEJAUS LEIDYBINĖ IR MOKSLINĖ VEIKLA

Visus metus muziejaus specialistai ir kitose įstaigose dirbantys dailės specialistai tyrinėjo muziejaus rinkiniuose sukauptus ir saugomus eksponatus.

Restauratoriai, plėtodami mokslinius tyrimus, prioriteto tvarka labiausiai gilinosi į 8 tyrimų temas.

Spaudai buvo rengiami muziejaus rinkinius, parodas ir ekspozicijas bei kitą muziejaus veiklą pristatantys leidiniai – jų per metus išleista 16 (12 iš jų skirta muziejaus rinkinių populiarinimui).

2018 m. muziejuje suorganizuota konferencija „Meno prieinamumas: muziejai ir bendruomenės“ (viešajai įstaigai „Socialiniai meno projektai“ organizuojant konferenciją, jos partneris buvo Nacionalinė dailės galerija).

Vilniaus dailės akademija ir Nacionalinė dailės galerija muziejuje surengė dvi konferencijas-diskusijas: „Tyrėjas: Praktikas | Kuratorius | Dėstytojas“. VDA meno doktorantūros dalyko „Tyrimas kaip praktika“ dalis; „Dekolonizacija“.

Nacionalinė dailės galerija taip pat suorganizavo tarpdalykinį seminarą „Ar buvo „tylusis modernizmas“ Lietuvoje?“.

Iš viso per metus muziejaus specialistai tarptautinėse ir nacionalinėse mokslinėse ir kitose konferencijose perskaitė 38 pranešimus, parengė ir įvairiuose leidiniuose paskelbė 128 straipsnius, 24 straipsnius pateikė recenzuojamiems moksliniams leidiniams.

2018 m. balandžio 20-ąją, minint Tarptautinę paminklų ir paminklinių vietovių apsaugos dieną, už leidinių serijos „Muziejinių eksponatų priežiūra“ penkių recenzuotų knygų sudarymą, išleidimą ir pristatymą nominacijos „Už išskirtinį darbą kultūros paveldo srityje“ apdovanojimai įteikti grupei muziejaus restauravimo specialistų ir mokslininkų – dr. Jūratei Senvaitienei, Janinai Lukšėnienei, dr. Aleksiejui Luchtanui, Laimai Janinai Vedrickienei.

2018 m. muziejus administravo, aktualia informacija atnaujindavo 12 interneto leidinių (svetainių, portalų). Juose per metus apsilankė 1 063 536 interneto naudotojai.

DARBAS SU LIETUVOS INTEGRALIA MUZIEJŲ INFORMACINE SISTEMA (LIMIS)

2018 m. pabaigoje muziejus iš viso buvo suskaitmeninęs 92 520 eksponatų, iš jų 5 335 – 2018 metais. Per metus Lietuvos integralioje muziejų informacinėje sistemoje (LIMIS) buvo patvirtinti 19 463 šioje sistemoje aprašyti LDM eksponatų metaduomenys, pavišinti 15 868, papildyti, atnaujinti 29 191 eksponato metaduomenys, 1 849 iš jų susieti su objektus identifikuojančiomis skaitmeninėmis bylomis. Per metus į LIMIS LDM eksponatų elektroninį katalogą pateiktos 8 212 kultūros paveldo objektų skaitmeninės bylos, 6 094 skaitmeninės bylos ir jų metaduomenys, skirti sklaidai, pavišinti LIMIS viešosiose prieigose.

Per metus į LIMIS LDM archyvo elektroninį katalogą buvo pateikti metaduomenys apie 1 655 archyvo vertybes, visų jų metaduomenys susieti su skaitmeninėmis bylomis, sukurti skaitmeninių bylų metaduomenys, 1 641 archyvo vertybės sklaidai skirti duomenys, susieti su skaitmeninėmis bylomis, pavišinti LIMIS portale www.limis.lt.

Į LIMIS LDM fototekos elektroninį katalogą 2018 m. pateiktos 1 538 muziejaus fototekos skaitmeninės bylos, sukurti jų metaduomenys, 1 534 archyvo vertybių skaitmeninės bylos ir jų metaduomenys (sklaidai skirta informacija) pavišinta LIMIS portale.

ELEKTRONINĖS PASLAUGOS IR PRODUKTAI

2018 m. LDM filialas LM ISC LIMIS, įgyvendindamas projektą „Spalvink Vilnių. Miesto įkūrimas“, sukūrė elektroninę spalvinimo knygą „Spalvink Vilnių“ (prieiga internete <https://www.ldm.lt/spalvink-vilniu/>).

Vykdydamas kultūros paveldo objektų skaitmeninimo veiklas ir plėtodamas LIMIS, šis filialas sukūrė ir sistemos pagrindinėje viešojoje interneto prieigoje paskelbė 7 virtualias parodas iš LDM rinkinių:

- „Pusbrolių tandemas Žalgirio mūšyje“;
- „Jūros įkvėpti“;
- „Janas Bulhakas – Lietuvos peizažinės fotografijos pradininkas“;
- „Vytautas Kazimieras Jonynas“;
- „Juozapas Čechavičius“;
- „Gintaras Kazimiero Simanonio rankose“;
- „Kietasis skystis“.

2018 m. pradėjo veikti LDM Nacionalinės dailės galerijos „Instagram“ paskyra.

LDM Laikrodžių muziejuje buvo įrengtas naujas informacinis terminalas, įsigyta ir audiogidams pradėta naudoti 15 naujų planšetinių kompiuterių.

LDM FILIALO LM ISC LIMIS VYKDYTI SKAITMENINIMO PROJEKTAI

- 2018 m. liepos 10 d. Lietuvos dailės muziejus ir VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra pasirašė „Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) plėtos, modernizavimo ir naujų el. paslaugų projekto „Virtualus muziejus“ finansavimo sutartį. Projektas pradėtas įgyvendinti pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ priemonę „Kultūros turinio skaitmeninimas ir sklaida“.
- LDM 2018 m. rugpjūčio mėnesį pasirašė partnerystės sutartį su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka dėl bendrai iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos biudžeto finansuojamo projekto „Visuomenės poreikius atitinkančios virtualios kultūrinės erdvės plėtra“ įgyvendinimo ir pradėjo vykdyti į projektą įtrauktas muziejui priskirtas veiklas – skaitmeninti Palangos gintaro muziejaus rinkinyje sukaupus eksponatus ir kitas muziejuje esančias vertybes, susijusias su Palangos gintaro muziejaus veikla, viešinti, į nacionalinę ir tarptautinę kultūros paveldo virtualią erdvę integruoti sklaidai skirtus duomenis apie šiuos kultūros paveldo objektus.
- 2018-aisiais užbaigtas vykdyti dvimetis projektas „Muziejinių, dirbančių kultūros paveldo objektų skaitmeninimo srityje, mokymai“.
- Įgyvendintas projektas „Portalo „Lietuvos muziejai“ www.muziejai.lt plėtra ir administravimas 2018 m.: turinio sukūrimas lenkiškai versijai“.
- Bendradarbiaujant su kitais Lietuvos muziejais į Virtualios elektroninės paveldo informacinės sistemos portalą „ePaveldas“ www.epaveldas.lt ir į pagrindinį Europos kultūros paveldo portalą „Europeana“

www.europeana.eu iš LIMIS išeksportuoti duomenys apie 14 520 vnt. kultūros paveldo objektų, saugomų Lietuvos muziejuose, iš jų 8 060 vnt. – apie LDM saugomus kultūros paveldo objektus.

LDM RENGINIAI

- 2018 m. muziejuje įvyko 478 renginiai, kurių didžiąją dalį sudarė kultūros vakarai, naujų leidinių pristatymai visuomenei, koncertai, kino filmai, parodų atidarymai. Juose pabuvojo 61 743 dalyviai. Daugiausia jų (18 583) sulaukta Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje, 12 328 – Laikrodžių muziejuje, 9 823 – Nacionalinėje dailės galerijoje, 6 638 – Vilniaus paveikslų galerijoje, 5 890 – Palangos gintaro muziejuje, 4 400 – Prano Domšaičio galerijoje, 3 543 – Vytauto Kasiulio dailės muziejuje, 1 098 – Radvilų rūmų muziejuje, 440 – Miniatiūrų muziejuje.

NAUJOS MUZIEJAUS PASLAUGOS

2018 m. LDM Laikrodžių muziejuje pradėta įrengti nauja kasa su suvenyrų, knygų kiosku, naujas budėtojų postas su audiogidų išdavimo vieta, nauja rūbinė-lankytojų daiktų saugojimo vieta, poilsio zona.

LDM Radvilų rūmų muziejuje įsteigtas informacijos lankytojams teikimo postas.

MUZIEJAUS BENDRADARBIAVIMAS SU AUKŠTOSIOMIS MOKYKLOMIS

Muziejus 2018 m. toliau plėtojo ryšius su aukštosiomis mokyklomis, kartu su jomis įgyvendino įvairius projektus.

Bendradarbiavimas su Vilniaus dailės akademija (VDA):

Vilniaus dailės akademijoje dėstė, vadovavo baigiamiesiems darbams dr. Lolita Jablonskienė (Dailėtyros katedra), dėstė Ernestas Parulskis (Kultūros vadybos katedra), dr. Ieva Mazūraitė-Novickienė (Kultūros vadybos katedra), Vytenis Burokas (Skulptūros katedra), Eglė Mikalajūnė (Dailėtyros katedra), Kristina Jokubavičienė dėstė VDA Klaipėdos fakultetuose, Linas Lukoševičius, Janina Lukšėnienė, Jurga Bagdzevičienė, dr. Jūratė Senvaitienė (Paminklotvarkos katedra).

Nacionalinė dailės galerija kartu su VDA Doktorantūros skyriumi organizavo VDA meno doktorantūros dalyko „Tyrimas kaip praktika“ dalį – viešas diskusijas dalyko temomis. 2018 m. vyko dvi diskusijos: „Tyrejas: Praktikas | Kuratorius | Dėstytojas“ ir „Dekolonizacija“.

LDM Prano Gudyno restauravimo centre praktiką atliko 11, LDM Nacionalinėje dailės galerijoje – 3 VDA studentai.

Bendradarbiavimas su Vilniaus universitetu:

LDM Prano Gudyno restauravimo centre praktiką atliko 2 studentai iš Vilniaus universiteto Chemijos ir geomokslų fakulteto.

Vilniaus universitete dėstė, baigiamiesiems darbams vadovavo, dalyvavo disertacijų gynimo tarybose dr. Jūratė Senvaitienė, dr. Laima Grabauskaitė (Chemijos ir geomokslų fakultetas).

LDM filiale LM ISC LIMIS buvo surengtos 4 paskaitos apie kultūros paveldo skaitmeninimą, viešinimą, muziejų statistiką Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto ERASMUS programos studentams, Komunikacijos fakulteto III kurso Kultūrinės informacijos ir komunikacijos bei Paveldo komunikacijos specialybių studentams, Komunikacijos fakulteto bakalauro studijų programos „Kultūros informacija ir komunikacija“ studentams.

LDM filiale LM ISC LIMIS buvo surengti mokymai apie virtualių parodų kūrimą interneto svetainėje „Eksponatai, kuriuos verta pamatyti“ Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto III kurso Kultūrinės informacijos ir komunikacijos bei Paveldo komunikacijos specialybių studentams.

LDM Laikrodžių muziejus bendradarbiavo su Klaipėdos universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Vilniaus dailės akademijos, Vilniaus universiteto, Klaipėdos socialinių mokslų kolegijos, Vilniaus kolegijos, Klaipėdos valstybinės kolegijos, Klaipėdos E. Balsio menų gimnazijos specialistais, žodžiu ir raštu teikė konsultacijas.

*Pagal muziejaus 2018 m. veiklos ataskaitas kroniką parengė
Danutė Mukienė*